

PEIZE

Sytze Bottema

Het is oud nieuws als ik meedeel dat het er slecht voor staat met de samenleving en met deze wereld. Alom zien we de verschijnselen om ons heen, verloedering, materialisme, fundamentalisme en ik wil U ook graag wijzen op het overall om ons heen optredende tuoteyeren. Je voelt het in de beleefdheid! Wanneer ik vroeger naar een Rijksdienst belde, werd ik met een kluitje in het riet gestuurd door een ambtenaar die zich behoorlijk bekend maakte en zijn afdeling met naam en toenaam opgaf. Als ik daar nu heen bel, wordt de hoorn opgenomen *'Met Chantal'*. Zoiets kan niet goed gaan. Ik zou U dan ook graag het einde der dagen verkondigen als ik niet bang was dat het, na alle miskleunen over de voorspelling tot nu toe, om statistische redenen eens uitkwam. Nu moet ik toegeven dat de handvatten voor de mondiale ellende in mijn woonplaats Yde niet een-twee-drie aanwezig waren. Zeker, er waren een paar kippen die heus wel beter hadden kunnen leggen, en de pruimenooft viel afgelopen jaar zo ruim uit dat ik nu tegen rijen jampotten zit aan te kijken, maar dat is allemaal toch nog overzichtelijke ellende.

Nee, de totale ontreddering van deze wereld kondigde zich in Yde aan in het gedrag van onze kat. Onze kat komt namelijk uit Peize. Daar kan het dier in feite niks aan doen, maar het is wel zo. Een eigenervde Drentse boerin zei mij *'Knecht'n en bond'n haal je uit Peize'*. Sindsdien probeer ik onze kat niet te discrimineren, en eigenlijk was daar aanvankelijk ook geen enkele aanleiding toe. De kat pakte geen kuikens en zij bleef van de sierduiven af. Zij ving veel muisen en beperkte zich daartoe. Ik zag haar eens een winterkoninkje vangen en snel naar binnen werken maar ik had het idee dat ze in zichzelf mompelde *'naar muisje'*. Haar kleur was wat storend, een driekleur. Met wat kachelpoets hebben we daar echter een redelijk fatsoenlijk Cyperse kat van gemaakt.

Tijdens een telefoongesprek nam ik de eerste verandering waar. Als een schim bewoog de kat zich over de tafel en vrat de paté van Nicolien's boterham. Ik barstte zowat aan de telefoon en de persoon aan de lijn vroeg of ik plotseling het derde legerkorps moest instrueren. Nee zei ik nors, de kat zit op de tafel. Enfin, ik bespaar U de rest van de onbetamelijkheden die de kat na tien jaar plotseling tentoonspreidde. Moest de oorzaak van alle kwaad in Peize gezocht worden?

Jaren geleden, toen ik in het nog niet verscheurde Joegoslavië werkte, stond ik met belangstelling te kijken hoe onze huisbaas, Reperger geheren, een klein varkentje slachtte. De slachrafval werd in een bak midden op het morsige erf gegooid. Nicolien beschouwt het vervolg nog steeds als een der smakelijkste en ludiekste maaltijden die zij ooit gadesloeg. Een klein bruin hondje, vijf spichtige katten en een troep kippen trokken allemaal aan de kluwen darmen en renden ieder met een lus of een eind darm een kant van het erf op. Daartussen bewoog zich een zwerm kuikentjes die op de kleine hapjes loerden. Katten en kuikens graaiden broederlijk uit dezelfde bak. In mijn slechte Servo-Kroatisch vroeg ik aan vrouw Reperger *'matsjka nè jesti mala pilissa?'* (Kat niet opeten kleine kuikentjes?). De door chronische kiespijn geplaagde vrouw Reperger stapte zonder wat te zeggen met een nors gezicht op de katten toe, greep de dichtstbijzijnde bij de strot en hield hem op armlengte voor zich uit. De kat worstelde maar kon weinig uitrichten en na enige tijd liet vrouw Reperger het dier als een dwiel op de grond vallen. De kat zocht na een poosje zijn positieven en een stuk darm bij mekaar. Dát gebeurde er dus met een kat die kuikens at!

Ik moest het kwaad bij mezelf zoeken! De kat die uit Peize kwam, had daar een behoorlijke opvoeding genoten. De fout zat hem er in dat ik niet aan goede vervolfbegeleiding had gedacht, mogelijk zelfs spiegelde de kat zich aan mijn gedrag. Mijn oplossing is er niet een van de sterksten. Als Nicolien nu roept dat de kat op tafel zit, reageer ik met *'ach, daar zal de wereld wel niet van vergaan'*. —